

ARBOGA KOMMUN

Norrgårdens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: förskoleverksamhet
Läsår: 2015/2016

2015-11-01

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Förskolechef Britt-Marie Johansson samt arbetslagsledare Marie Ragnarsson och Helena Karlsson.

Vår vision

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Planen gäller från

2015-11-01

Planen gäller till

2016-11-01

Läsår

2015/2016

Barnens delaktighet

Direkt delaktighet:

- Intervjufrågor till barnen tillsammans med vårdnadshavare inför utvecklingssamtalet från det år de fyller fyra år.
- Göra barnen medvetna om medbestämmande, fråga och uppmärksamma när och vad barnen är med och bestämmer.
- Kompis tema. Barnen är med och bestämmer gemensamma regler och normer.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Frågor inför utvecklingssamtal.
- Enkätfrågor vid drop-in fika.
- Information om hur vi jobbar med planen på höstens föräldramöte.
- Daglig hallkontakt.

Personalens delaktighet

Planen är utvärderad och reviderad en gång/termin. All personal har observerat, dokumenterat, diskuterat och följt upp med olika metoder i det systematiska kvalitetsarbetet. På apt, alt och kompetensutvecklingsdagar berörs planen i olika grad.

Förankring av planen

Information till vårdnadshavare på edwise, i hallen, på utvecklingssamtal och föräldramöten. Under kompistemat förankras planen hos barnen. All personal är delaktiga i uppförandet och genomförandet av planen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Alla arbetslag har haft utvecklingssamtal med vårdnadshavare där vi tagit upp trygghet och trivselfrågor. Med de äldre barnen har det gjorts trygghetsvandringar i mindre grupper både under ht-14 och vt-15. Det har även skrivits incidentrapporter som berör kränkningar mellan skolbarn och förskolebarn ute på gården.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Förskolechef, personal, vårdnadshavare och barn har varit delaktiga i utvärderingen på olika sätt.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har haft svårt att få dokumentationen kring kränkningar på gården att fungera. Vi ser att vi skrivit för många förebyggande åtgärder i fjolårets plan. Vi behöver fokusera på ett/två prioriterade målområden samt formulera mer konkreta åtgärder.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-06-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Vi använder dokumentation från det systematiska kvalitetsarbetet, incidentrapporter, intervjufrågor med vårdnadshavare och barn, enkätfrågor vid drop-in, trygghetsvandringar, husmodellen. Vi har tagit fram en ny mall till vårt ska-arbete där vi utvärderar och diskuterar vårt arbete var 8:e vecka för att få ett bredare underlag till utvärderingen av planen. Utvärderingen görs i detta verktyg.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Arbetslagsledare och förskolechef.

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett kön.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön och Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

Alla barn har samma tillgång till samma material och utrymmet på avdelningen, både fysiskt och socialt. Vi erbjuder en miljö som är utformad efter barnens intresse oavsett kön.

Insats

Vi betänker och problematiserar traditionella könsroller då vi skapar miljön, exempelvis har vi dockor med olika kön och hudfärg. Vi uppmuntrar alla barn att prova nya lekar och aktiviteter, exempelvis anpassa skapandet efter barnens intressen. Både killar och tjejer ska få möjlighet att få leka med könsladdade leksaker utan att möta nedvärderande inställningar, exempelvis blandar vi bilar och dockor. Vi använder utemiljön mycket då detta enligt forskning och erfarenheter främjar båda köns tendenser att ta för sig och leka samman. Vi arrangerar aktiviteter där barnen inspireras att blandas över de grupperingar de själva skulle välja, exempelvis vid arbetsgrupper. Vi utmanar barnens tankar kring material, yrken och könstillhörighet. Diskuterar vilka som kan leka med vilka saker i syfte att öppna upp föreställningar och skapa fler möjligheter, exempelvis bokdiskussioner.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Alla vårdnadshavare och barn ska ha en trygg relation till förskolan oavsett etnisk tillhörighet eller religion.

Insats

Vi inkluderar och lär oss av olika språk och kulturer. Även om vi inte skulle ha barn av annan kultur lyfter vi upp andra kulturella sammanhang, exempelvis flaggor, semesterar till olika länder, musik. Vi uppmanar och uppmuntrar vårdnadshavare och barn att berätta om traditioner som vi inte känner till. Vi lånar litteratur och musik som visar på etnisk och religiös mångfald. Vi informerar om de traditioner förskolan firar samt söker anpassa dem så att alla kan delta. Vi har mänskliga rättigheter i åtanke när vi lägger upp strategier för verksamheten.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Alla ska ges möjlighet att delta likvärdigt i verksamheten efter förutsättningar.

Insats

Vi anpassar verksamheten efter behov. Vi använder teckenstöd som rutin. Återkommande diskussioner om olikheter och än mer likheter samt vikten av att respektera, förstå och hjälpa varandra.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Vi ska bemöta alla vårdnadshavare och barn på ett likvärdigt sätt oavsett sexuell läggning och vi ska stödja barnen att utveckla en acceptans för olika läggningar.

Insats

Vi har litteratur som representerar olika familjekonstellationer och läggningar. Vi pratar om att alla kan älska alla, exempelvis när barnen ställer frågor. Vi samtalar om könstillhörighet, exempelvis när barnen ställer frågor.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Främja likabehandling oavsett ålder.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Ålder

Mål och uppföljning

Alla ska kunna delta i verksamheten efter sin förmåga. Verksamheten ska anpassas efter barnen.

Insats

Vi anpassar verksamheten efter barnens behov och intressen, och söker att inte låsa oss efter ålder. Vi uppmärksammar och uppmanar barnen att använda barnens namn och efternamn inte lilla och stora x. Gårdarna uppmärksammas som 3-4:ans gård och stora gården.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Allmänt arbete kring kränkande behandling.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Alla barn, vårdnadshavare och personal ska mötas och bemöta varandra med respekt.

Insats

Personalen deltar aktivt eller har en överblick av leken, speciellt i de rum där vi ser att det ofta uppstår konflikter samt i buskarna mot skolgården. Vi löser konflikter som uppstår i vardagen tillsammans med barnen för att de ska träna sig i konfliktlösning och för att allas rättigheter ska tillgodoses. Vi förebygger konflikter genom att skapa medvetna delningar av barngruppen. Vi leker utomhus redan från klockan åtta på morgonen då detta ger en bättre lek och fokus under hela dagen.

Vi har en daglig kontakt med vårdnadshavare om barnets vistelse under dagen-där vårt mål är att vårdnadshavare ska få information fort.

Vi uppmuntrar barnen att söka hjälp hos vuxna vid kränkande beteende, vi hjälper barnen att förstå situationen. Vi hjälper barnen att lösa konfliktsituationer som uppstår och sätta ord på sina känslor. Vi lyssnar in alla parter och försöker komma fram till en gemensam lösning.

Vi använder materialet "Kompissamtal, musen Marius" och sociala berättelser mm.

Ansvarig

Varje arbetslag planerar ett upplägg för arbetet på den egna avdelningen.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Utvecklingssamtal, alla föräldrar har fått möjligheten att svara på intervjufrågor och från det år barnen fyller 4 år har de fått svara på intervjufrågor hemma.
- Trygghetsvandringar med barnen som går på avdelningarna Ettan och Tvåan.
- Observationer enligt husmodellen.
- Dokumentation som samlats under året.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

- Barn: intervjufrågor som svarats på hemma tillsammans med vårdnadshavare, trygghetsvandringar på förskolan.
- Föräldrar: föräldrafrågor inför utvecklingssamtal, daglig hallkontakt

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- All personal har gjort observationer enligt husmodellen.
- Trygghetsvandringar i barngruppen.
- Kontakt med föräldrar vid utvecklingssamtal och hallkontakt.

Resultat och analys

- Flera barn på avdelningarna Ettan och Tvåan nämner ett visst barn i samband med barnintervjufrågorna, att det förekommer fysiska och verbala kränkningar.
  - Kränkande verbala uttryck och uteslutande kommentarer som barnen säger emellan sig.
  - Det saknas litteratur som berör diskrimineringsgrunderna, även tänka på vid inköp av material.
  - Det saknas inslag av andra religioners högtider och traditioner i verksamheten.
  - Ofta konflikter mellan barnen vid buskarna mot skolgården.
- Kränkningar skolbarn- förskolebarn har förekommit och rapporterats i incidentrapport.
- Önskemål från föräldrar om att jobba med kompistema i gruppen.
  - Barnen har uttryckt oro för att ingen vuxen ska höra om de behöver hjälp.

Förebyggande åtgärder

Namn

Barnen ska mötas över åldersgränserna genom vårt arbetssätt.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vårt mål är att barnen ska kunna träffas naturligt och känna sig trygga med varandra över alla åldrar.

Vårt mål är att diskutera oss själva och vårt arbetssätt, hur vi bemöter kränkningar och kritiska händelser.

Vi har tagit fram en ny mall till vårt ska-arbete där vi utvärderar och diskuterar vårt arbete var 8:e vecka för att få ett bredare underlag till utvärderingen av planen.

Åtgärd

- Vi arbetar fram en rutin om hur och när vi ska träffas över gränserna. Vi dokumenterar det i vår handlingsplan.
- Vi lyfter en kritisk händelse på våra arbetslagsträffar.
- Vi ser över våra rutiner var vi pedagoger befinner oss i den fria leken, så att vi snabbt kan stoppa kränkningar, fysiska och verbala.

Motivera åtgärd

Vi såg från förra årets plan att det var de här områdena som vi inte hade nått målen på.

Genom de här målen och åtgärderna lyfter vi de punkter som kom fram under kartläggningen.

Ansvarig

All ordinarie personal.

Datum när det ska vara klart

Planeringsdag i juni

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Det inträffade kan upptäckas av personal eller påtalas för personal av barn eller förälder, eller annan person som finns i närheten.

I de fall diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling inträffat görs följande:

Direkt när någon i verksamheten vet om att något barn har blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska en utredning inledas.

Informationen ska omgående förmedlas till förskolechef som ansvarar för att en utredning påbörjas. Förskolechefen har även ansvar för att informera huvudman om det inträffade.

Utredningen dokumenteras enligt kommunens rutin för "dokumentation av incident/kränkande behandling".

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och vårdnadshavare kan vända sig till all personal på förskolan alternativt förskolechef.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Uppmärksamma händelsen genom att prata med barnen om vad som hänt.

- Använd "hur-frågor":

Hur kände du?

Hur tänkte du?

Hur tror du att den andre kände sig?

Hur ska du göra för att kompiserna ska bli glad?

- Vårdnadshavare och förskolechef ska informeras, och vidare åtgärder vidtages om behov finns.

- Förskolans insatser ska dokumenteras på blanketten "dokumentation av incident/kränkande behandling".

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om någon vuxen, personal eller vårdnadshavare, uttrycker sig eller handlar diskriminerande/kränkande ska det påtalas direkt till berörd.

- Förskolechef informeras skyndsamt som startar en utredning.

Rutiner för uppföljning

Under och efter en utredning utvärderas åtgärderna systematiskt för att säkerställa att de åtgärder som vidtagits varit tillräckliga.

Rutiner för dokumentation

Under och efter en utredning utvärderas åtgärderna systematiskt för att säkerställa att de åtgärder som vidtagits varit tillräckliga.

Ansvarsförhållande

All personal på Förskolan Norrgården och förskolechefen